

Helsingin Kaupunginhallitus
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Kannanotto Hakaniemen toriparkkihankkeesta

Toriparkista

HELSINGIN KAUPUNGIN HELSINGFORS STADS REGISTRÄTORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
27. 05. 2013	
Dnr/Dnr	HEL 2012-006546
Tehtäväluokka	10 06 00
Uppgiftsklass	

Hakaniemen Ykköskauppiat ry periaatteessa suhtautuu myönteisesti toriparkin rakentamiseen tietyin ehdoin ja varauksin.

Ensiksi toriparkki pitää toteuttaa voimassaolevan asemakaavan mukaisena eli 700 parkkipaikkana ja että parkkipaikat tulee olla asiakkaiden vapaasti käytettävissä. Sen sijaan vastustamme 400 parkkipaikan rakentamista, sekä sen kytkemistä Torikeskuksen rakennushankkeeseen.

Toiseksi toriparkin toteuttaminen selvitetään kiinteistöviraston kehittämispäällikkö Minna Aarnion mainitsemalla maanalaisena rakentamisena, jolloin haitat torikaupalle ja hallille voitaisiin minimoida. Maanalaista rakentamista noudattaen ja Pisararadan liityntää hyväksikäyttäen, hanke järkevöityy, kustannukset pienenevät, joten tämä vaihtoehto tulee tilakeskuksen selvittää ja esittää ratkaisumalliksi.

Toriparkkiin liittyen emme ole saaneet kaupungin edustajilta tietoa suunnitellun toriparkin maaperästä ja sen mahdollisista saasteongelmista. Tiedetään, että alueella on ollut huoltoasema, mutta maaperää ei ole käsittäksemme tutkittu. Mikäli alueelta löytyy saastunutta maaperää, esim. dioksiinia tai furiinia, ei elintarvikkeiden myynti läheisyydessä ole mahdollista. Tällöin hanke myös pitkittyisi.

Hakaniemen Kauppahallista ja torista

Hakaniemen Kauppahallin on 99 vuotta ja Hakaniementori 116 vuotta palvelleet helsinkiläisiä sekä muitakin kuluttajia monipuolisesti. Halli- ja tori ovat vuosikymmenien aikana olleet keskeisin ja merkittävin osa Hakaniemen identiteettiä.

Sekä kauppahalli että tori ovat edelleenkin kymmenientuhansien ihmisten perinteisiä, alkuperäisiä ja ainutlaatuisia ostospaikkoja.

Hakaniemen kauppahalli ja Hakaniementori ovat osa Helsingin tärkeää kulttuuriperinnettä. Tätä perintöä pitää vaalia eikä vaarantaa nyt esitetyllä tavalla elävöittää. Hakaniemen kauppahallin ja torin toiminnan turvaaminen pitää olla aina lähtökohtana Hakaniemen torialueen uudistuksia laadittaessa ja toteutettaessa.

Kauppahallin peruskorjauksesta

Hakaniemen Kauppahallin on lähivuosina peruskorjauksen tarpeessa riippumatta siitä, toteutetaanko pysäköintilaitos taikka Torikeskus Oy nyt esitetyllä tavalla. Ymmärrämme vain osittain tilakeskuksen taloudellisen intressin asiassa. Tilakeskuksen tehtävänä on käsittäksemme ensisijaisesti huolehtia kaupungin omien virastojen ja laitosten

toimitilatarpeen tyydyttämisestä sekä huolehtia niiden kunnosta. Näin ollen luulisi tilakeskuksen tehtävänä olevan sen hallussa 99 vuotta olleen kauppahallin toimintaedellytysten ylläpitäminen, eikä vaarantaminen ajamalla hallin alapuolelle valtavaa elintarvikkeiden suurmyymälää.

Käsityksemme mukaan 1969 viimeksi toteutettu peruskorjaus ei enää vastaa tämän päivän kauppahalleilta vaadittavia olosuhteita. Muun muassa hallimme ilmastointi, sähkö- vesi- ja viemärijärjestelmät ovat tulossa tiensä päähän ja tilakeskuksen velvollisuutena rakennuksen omistajana sekä tukkutorin toimijana on valmistautua lähivuosina välttämättömään muun muassa terveysviranomaisten vaatimiin muutoksiin. Kauppahallimme tulevan peruskorjauksen kytkeminen taloudellisesti muihin lähistön rakennushankkeisiin on kummallinen ja epäoikeudenmukainen verrattuna tilakeskuksen ratkaisuihin niin Vanhan Kauppahallin kuin Hietalahden hallinkin suhteen.

Selvitys kaupallisesta kehittämisestä

Nortecon Oy:n raportti sekä Lemminkäinen Oy:n edustajat mielestämme vähättelevät 1 590 m² suuruisen elintarvikemyymälän vaikutusta. Lemminkäisen edustajan maininta, että puheena olevan suuruisen myymälä pitäisi kaupan vain pakattuja tuotteita ja vessapapereita ja asiakkaat hakisivat tuore- ja erikoistuotteet hallistamme oli asiaton ja vähintäänkin vähättelevä. Myös raportin väittäjä, ettei päivittäis-tavaramyymälä kilpailisi kauppahallimme kanssa on hämmästyttävän ammattitaidoton väite.

Tämänkokoisissa 1590 m² K kaupoissa on nykyisin erilliset palvelutiskit lihalle, leikkeleille, valmisruoalle ja kalalle, noutopisteet vihanneksille ja hedelmille sekä leipomo kaiken muun tarjonnan lisänä. Ristiriitä näkyy myös raportin osiosta, missä mainitaan torikeskuksen päivittäistavaramyymälän ottavan arvioidusta liikevaihdosta 38% (13,6 miljoonaa euroa) ja kauppahallimme osuus olisi 30% (11 miljoonaa euroa). Raportti muutoinkin vaikuttaa tilaustyöltä, jolla on haluttu päästä tiettyyn päämäärään, joilla yleensäkin perustellaan toriparkkeja ilman, että raporteissa olisi huomioitu lähiympäristön pienyrityksille aiheutuneita ja aiheutuvia haittoja taikka vaikeuksia.

Koko torikeskussuunnitelma perustunee tarpeeseen saada iso supermarket ottamaan valtaosan mahdollisesti lisääntyvästä asiakasvirrasta.

Alueella on jo riittävästi kaupallisia palveluja

Hakaniemessä on kauppahallimme ja torimme lisäksi useita hyvin palvelevia päivittäistavara-kauppoja kuten S-market Ympyrätalossa, Hok-Elannon tavaratalo, Alepa, Valintatalo Ruohonjuuri, kaksi K kauppa ja useita etnisiä elintarvikekauppoja Se, että alueelta puuttuu iso K kauppa ei ole alueelle menetys. K kauppahan on jo saamassa melko lähelle Kalasatamaan rakennettavaan ostoskeskukseen jättihallinsa.

Alue ei näivety

Päinvastoin kuin julkisuudessa on eräiden virkamiesten ja torihanketta ajavien taholta todettu, Hakaniemi ei ole näivettynyt tai näivetytyssä. Alueelle on tullut paljon uutta elintarvike-, kahvila- ja ravintolatoimintaa sekä kaksi hotellia. Hakaniemen alueelle voidaan helposti vähin kustannuksin saada lisää viihtyisyyttä, mistä on kaupungille tehty erilaisia selvityksiä ja esityksiä.

Asukkaiden sekä asiakkaiden tarpeet ja ostoskäyttäytyminen ovat muuttuneet. Hakaniemen ja Kallion alueella on mahdollisuus kehittyä hallin ja torin lisäksi runsaasti kivijalkakauppoja omaavaksi kaupungin-osaksi, mikäli alueen annetaan luonnollisella tavalla kehittyä sekä kaupunki suosii tällaista asukaslähtöistä inhimillistä kehitystä, eikä väheksyisi pienempien yrittäjien merkitystä viihtyisän ostos-ympäristön ja erilaisen tarjonnan mahdollistajana. Julkisuudessakin kiinteistötointa johtava kaupunginjohtaja Hannu Penttilä on käsityksensä ilmoittanut, että alue kaipaa ennen kaikkea alle 400 m² liiketiloja.

Tarjonnan monipuolisuus ja yksilöllisyys, "ostosmahdollisuuksien elävöittäminen" kuten nyt Torikeskuksen myötä suunnitellaan, on löydettävissä muillakin keinoin kuin rakentamalla ja pönkittämällä edelleen kahden suuren elintarvikejätin tarpeita, jotka tarjoavat samantapaisia myymälä- ja artikkeliratkaisuja Helsingistä Utsjoelle.

Väitetty elävöittäminen rakentamalla vain 400 pysäköintipaikkaa, johtamalla asiakkaat maan alle, lisäämällä huomattavasti liiketilojen määrää Torikeskuksessa, eri työvaiheiden kestoaika, päinvastoin kuin esitetään, paitsi vaarantavat, saattavat ratkaisevasti heikentää Hakaniemen kauppahallin toimintaedellytyksiä, eikä siten elävöitä Hakaniemen- tai Kallion aluetta. Hakaniemen Ykköskauppiat ry vastustaa asemakaavan muutosta.

Sen sijaan maanalaista rakentamistapaa soveltaen 700 pysäköintihallin Pissararadan liityntää käyttävät sekä alueella asioivat saavat tarvittavat Pysäköintitilat halvemmalla sekä vähemmän haittaa aiheuttavana. Mainintakoon esimerkkinä, että Hakaniemen raitiotiekiskojen siirto on jo aiheuttanut huomattavaa haittaa lähistön liiketoiminnoille

Toriparkista ja torikeskuksesta informointi

Toriparkin ja torikeskuksen informoinnissa halli- ja torikauppiaille on käytetty kyseenalaisia keinoja mm kertomalla Hakaniemen torikauppiaille ennakoon, että hallikauppiat olisivat puoltaneet toriparkkihanketta, jotta torikauppiat saataisiin myötämielisiksi hankkeelle. Tieto oli väärä eli tässä on säästetty totuutta. Muutoinkin olemme kokeneet kiusallisena asian tiimoilla asioivan konsultti Kettusen sekä Lemminkäisen edustajan toiminnat, jotka ovat olleet aika-ajoin päälle käypiä, jopa uhkaavia, sekä tarpeen mukaan suostuttelevia, ja he ovat yrittäneet lähes väkisin saada halliyhdistysten puollon toriparkkiin ja antaneet ymmärtää olevansa valtuutettuja erinäisiin kaupunkia sitoviin lupauksiin kauppiaille. Myös tilakeskuksen edustaja Heikkisen toiminta toriparkkiasiansa on ollut hämmästyttävää ja vastoin kiinteistölautakunnan tekemää päätöstä. Myös torikeskushankkeen ison päivittäistavaraliikkeen voimakas puoltaminen sekä hallikauppaan neutraali suhtautuminen ovat hämmästyttäneet. Tukutorin toimitusjohtaja Taulavuori sen sijaan on ollut kokouksissa pidättyvämpi ja kohtuullisempi kannanotoissaan. Luulisi, että tällaisissa hankkeissa kauppiat keskustelisivat ennen kaikkea kaupungin edustajien kanssa, jotka puolestaan olisivat olleet velvollisia etukäteen riittävästi perehtymään hankkeisiin. Nythän näin ei ole ollut. Asiointi, jossa vetovastuu on ulkopuolisilla konsulteilla, ei ole kaupunginkaan edun mukaista.

Eriaikainen rakentaminen

Hakaniemen kauppahallin ja torinkin kannalta on tärkeää, ettei ympäristössä suoritettava rakentaminen liikaan häiritse kaupankäyntiä. Mikäli toriparkkihankke ja hallimme peruskorjaus suoritetaan eri aikaan, aiheutuu siitä hallikaupalle noin 4-5 vuoden haitta. Näin ollen mahdollisen toriparkin ja kauppahallin rakentaminen pitää yhdistää, jotta haitta-aikaa vähennetään. Mainittakoon, että parhaillaan suoritettava kiskosiirtotyö Hakaniemessä on jo nyt hankaloittanut asiakkaiden pääsyä kauppahalliimme ja vähentänyt asiointia hallissamme.

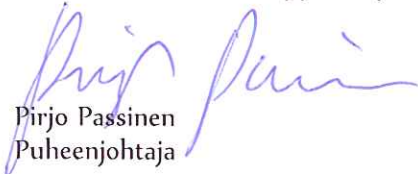
Hankkeen kilpailuttaminen

Lemminkäisen edustaja kertoi ensimmäisessä informaatiotilaisuudessa, että hanke oli käynnistynyt kun kiinteistöviraston edustaja oli Töölön parkkihallin "kastajaistilaisuudessa" kertonut Hakaniemen parkki-hankkeesta. Alkuperäistä hankettahan veti YIT, joka kariutui.

On hämmästyttävää, että näinkin mittava hanke käynnistyisi tällä tavalla. Luulisi, että parempi ja taloudellisempi tulos kaupungin kannalta saavutettaisiin kilpailuttamalla hanke.

Hakaniemessä 27.5.2013

Hakaniemen Ykköskuuppiat ry

Pirjo Passinen
Puheenjohtaja

Hakaniemen hallin käsityöläiset ry

Hannu Heiskanen
Puheenjohtaja

Tiedoksi

Helsingin Kokoomus
Helsingin Vihreät
Helsingin Sosiaalidemokraatit
Helsingin Vasemmistoliitto
Perussuomalaiset
Ruotsalainen kansanpuolue
Helsingin Keskustapuolue
Helsingin Kristillisdemokraatit
Suomen kommunistinen puolue

pj Lasse Männistö
pj Emma Kari
pj Osku Pajamäki
pj Silvia Modig
pj Harri Lindell
pj Astrid Thors
pj Terhi Peltokorpi
pj Mika Ebeling
pj Yrjö Hakanen